

Ewa Graczyk

"Dusza polska w ciemności żyjąca".
Listy Josepha
Conrada-Korzeniowskiego do
Wincentego Lutosławskiego, Jerzy
Illg, "Pamiętnik Literacki" z.4 (1981) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 26/1-2 (87-88), 381

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ HUTNIKIEWICZ Artur: Kasprowicz i Przybyszewski.
"Rocznik Kasprowiczowski" III. Inowrocław 1982, s. 19-31.

Studium przedstawia życiorysy Kasprowicza i Przybyszewskiego. Obu artystów łączyły podobne doświadczenia w młodości. W latach późniejszych, u szczytu powodzenia obydwaj, Kasprowicz - jeden z najwybitniejszych poetów, i Przybyszewski - protagonista i estetyczny prawodawca epoki, spotkali się ponownie. Kasprowicz doceniał europejską sławę kujawskiego krajana, Przybyszewski - twórczość poetycką autora "Hymnów", w swoich interpretacjach literackich Kasprowicza określał jako dopełnienie "potęgi i blasku" Mickiewicza, jako jedyne prawdziwego autochtona i prawdziwego "syna ziemi".

BP/87/88/60

W.R.-S.

/II/ ILLG Jerzy: "Dusza polska w ciemności żyjąca". Listy Josepha Conrada-Korzeniowskiego do Wincentego Lutosławskiego. "Pamiętnik Literacki" 1981 z. 4 s. 261-288.

Autor publikując trzy listy Conrada do W. Lutosławskiego omawia w krótkiej rozprawie rolę adresata listów w biografii pisarza. Lutosławski opublikował w petersburskim "Kraju" artykuł dotyczący problemów emigracji i wrastania zdolnych Polaków w obce kultury. Autor artykułu popierał to zjawisko, czym wywołał liczne polemiki, w tym także bardzo ostrą wypowiedź Orzeszkowej. Lutosławski dla zilustrowania swoich tez posłużył się przykładem Conrada, przytaczając - prawdziwe czy rzekome - wypowiedzi pisarza o motywach wyboru literatury angielskiej. Analiza tego epizodu biografii Korzeniowskiego i dziejów interpretacji zdarzenia jest interesującym przyczynkiem do problemu stosunku autora "Smugi cienia" do ojczyzny.

BP/87/88/61

E.G.